

مرگ کلئوپاترا

The Death of Cleopatra, 1785
کلئوپاترا را با شنیدن مرگ آنتونی که
عشقی آتشین میانشان بود به زندگی
خود پایان می دهد.

که هملت را مسموم می سازد. از این منظر می توانیم به خودکشی های مدرنی اشاره کنیم که قربانی موجبات انقلابی در جامعه انسانی می شود، همانند خودسوزی یک دست فروش در تونس یا خودکشی آئنده در شیلی. در این نوع خودکشی ها، دین به حالت تعلیق درمی آید. خودسوزی محمد بوعزیزی از سوی اسلام گرایان نه تنها نفی نمی شود که تقدیر هم می شود. البته همیشه دین ساکت نیست. سنت آگوستین علیه لوکرتیا می نویسد او «پیش از حد حریص ستایش» بود.

در درام انگلیسی، خودکشی همواره پیام آور خونخواهی نیست. «رومئو و ژولیت» روایت دیگری است. دودلداده در یک بازی رهایی بخش چنان اسیر می شوند که در فراغ یکدیگر مرگ را طلب می کنند. آن ها مرز مرگ را از دنیای شاهزادگان می شکنند و خودکشی را به دنیای بورژواها سوق می دهند. اما مرگ

ساندرسون بر این باور است که «خودکشی او در عین حال مجازاتی است برای بی توجهی خودش و احضاریه ای برای شوهر به همان اندازه غافلش». ایزابلا، پیش از آنکه با چاقو خودکشی کند، گریان می گوید:
ببینید روح او [هوراسیو] را که بازخم هایش در طلب کدامین مکان است
انتقام از او که باید انتقام مرگ او [هوراسیو] باشد

بشتاب، هیرونیمو، در طلب پوزن باش
غفلت تو در تعقیب مرگ آن ها،
که خشم نفرت انگیزش او را [هوراسیو] از
نفس انداخته است.

مرگ یک زن در مقام قربانی برای رسیدن به هدفی والاتر است. مرگ افلیا موجب بازگشت برادر از مأموریت فرانسه می شود و همانا موجبات دوئلی فراهم می آورد که یکی از خونین ترین صحنه های تئاتری را رقم می زند. این شمشیر لائرتیس است

است و کلودیوس در مسیری گناه آلود با گرترو از دواج می کند. در اینجا «هملت» مسیری روابط را کاملاً معکوس با دنیای «اودیپ» طی می کند. خودکشی افلیا می تواند در باور دینی هملت تزلزل بیافریند، خودکشی ای هم پایه با خودکشی لوکرتیا که شرافت از دست رفته را بازیابی می کند.

پیام مرگ خودخواسته در ادبیات انگلیسی از همه سو علیه تراژدی های یونانی است. ناگفته نماند که بسیاری بر این باورند تراژدی را تنها می توان به متونی اطلاق کرد که در یونان رخ داده است و درام های انگلیسی پدیده ای دیگر است. آن ها از دنیای یونانی عدول می کنند. اگر در «اودیپ شهریار» مادر برای احیای باکرگی خویش خودکشی می کند، در انگلستان مسئله چیز دیگری است. در «تراژدی اسپانیایی» به فلم توماس کید، ایزابلا، مادر داغدار هوراسیو، در سوگ فرزند دست به خودکشی می زند.